

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PENSAMENT MEDIEVAL I
MEMÒRIA HISTÒRICA**

Coordinació: ISLA FREZ, AMANCIO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PENSAMENT MEDIEVAL I MEMÒRIA HISTÒRICA			
Codi	12361			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1	OBLIGATÒRIA	Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3.5	1.5	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	ISLA FREZ, AMANCIO			
Departament/s	GEOGRAFIA, HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Horas de estudio 125			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà. Lectures en altres llengües científiques com l'anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ISLA FREZ, AMANCIO	amancio.isla@urv.cat	2,5	<p>21 de desembre. Video conf. 19:00-21:00 Presentació i primera lli??.</p> <p>26 de desembre. Video conf. 19:00-21:00. Segona i tercera lli??.</p> <p>4 de gener. Video conf. 19:00-21:00 Comentaris i dubtes sobre les lectures.</p> <p>9 de gener. Video conf. 19:00-21:00. Comentari de text.</p> <p>Via correu electrònic i videoconferència.</p>
MENSA VALLS, JAUME	jaume.mensa@uab.cat	1,5	<p>5-19 de desembre: període de docència</p> <p>7 de desembre: 17h-18h: Sessió de grup. Tema: Filosofia medieval, èpoques, característiques 18h-18h30: Tutoria (xat)</p> <p>12 de desembre: 17h-18h: Sessió de grup. Tema: De la patristica a l'escolastica. 18h-18h30: Tutoria (xat)</p> <p>14 de desembre: 17h-18h: Sessió de grup. Tema: L'Escolàstica i la via modernorum. 18h-18h30: Tutoria (xat)</p> <p>16 de desembre: 17h-18h: Sessió de grup. Tema: Com a conclusió 18h-18h30: Tutoria (xat)</p> <p>19 de desembre: entrega de l'activitat d'avaluació.</p>
RIBEIRO TOSTES, ROGERIO	rogerio.tostes@gmail.com	1	<p>14, 19 y 20 de gener de les 18h a 20h</p> <p>Mitjan de comunicació habitual: correu electrònic i tutoria (xat).</p>

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Obtenir una visió general i panoràmica de la filosofia medieval
2. Aprofundir en el coneixement d'alguns autors mitjançant la lectura de textos fonamentals

3. Conèixer les diverses propostes historiogràfiques.
4. Desenvolupar estratègies d'investigació a fi d'estudiar la matèria en diferents casos concrets estudiar la matèria en casos concrets.
5. Elaborar relats explicatius que afectin l'ús de textos i imatges
6. Conèixer els eixos centrals del pensament i la memòria medievals.
7. Conèixer el llegat filosòfic medieval.

Competències

COMPETÈNCIES GENERALS

- CG2. Capacitat d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i morals vinculades a l'aplicació d'aquests coneixements i judicis
- GC3. Adquirir competències en comunicar les seves conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- CG6. Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat d'ésser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, especialment en un context d'investigació i de reflexió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- CE1.- Reconèixer els debats historiogràfics en la recerca sobre l'edat mitjana.
- CE3.- Profunditzar en els conceptes d'identitat, memòria i ideologia a l'edat mitjana.
- CE5.- Aprofundir en el coneixement del període medieval com una summa de les aportacions en Història, Història de l'Art, Llengua i literatura.
- CE7.- Explorar noves estratègies en recerca al voltant del període medieval i plantejar hipòtesis a l'àmbit de la Identitat europea medieval.
- CE.11- Emprar la terminologia i les tècniques de comunicació acceptades per la historiografia i les disciplines implicades

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- CT.5. Aplicar la perspectiva de gènere a les tasques pròpies de l'àmbit professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. La filosofia medieval: característiques, fonts, temes, autors, àmbits i periodització.
2. De la patristica a l'Escolàstica. Lectura: Anselm de Canterbury, *Proslogion*, II.
3. La Escolàstica i la *via modernorum*. Lectures: Abelardo, *Ètica*, cc. 11, 12, 13; i Tomàs d'Aquino, *Suma de Teologia*, I, q. 1, a. 1-10.
4. A tall de conclusió: Diferents formes d'apropiació del passat en la recepció del saber antic.
5. La trajectòria de la memòria.
6. La construcció de la memòria.
7. Memòria i poder.
8. La construcció de la memòria a l'Edat Mitjana
9. La memòria de l'Edat Mitjana al Renaixement.

10. La memòria de l'Edat Mitjana al segle XIX ia l'època contemporània

Eixos metodològics de l'assignatura

Presentació del tema pel professor –introducció/ síntesi del tema (comporta les activitats: lectures orientadas; comentari de texto; iecturas voluntarias –no dirigido-

Debat a forum/ Tutoria. (Comporta les activitat s complementàries al suportde ala lectura)

treball en forma d'assaig. (Comorta un 'estudi de cas)

Prova escrita (Comporta una prova avaluativa).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

1.- Exposició dels eixos bàsics per part del professorat

2.- Elaboració de continguts per part de l'estudiantat

3.- Debat tutoritzat

Sistema d'avaluació

Comentari de text 70%

Proves avaluatives 25%

Participació 5%

Bibliografia i recursos d'informació

Lectures

ANSELMO DE CANTERBURY, *Proslogion*, II. Traducción de J. Alameda, Madrid, BAC, 1952.

ABELARDO, *Ética o conócete a ti mismo*, capítulos 11, 12, 13, Madrid, Técnos, 1990, 49-60.

TOMÁS DE AQUINO, *Summa de Teología*, I parte, cuestión 1, artículos 1-10, Madrid, BAC, 2001, 85-100.

Bibliografia complementària i d'ampliació

ADAMSON, P.; TAYLOR, R.C., *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, Cambridge, UP, 2005.

BERTELLONI, F.; BURLANDO, G., *La filosofía medieval*, Madrid, Trotta, CSIC, 2001.

*BEUCHOT, M., *La filosofía medieval*, México, FCE, 2013.

BRAGUE, T., *En medio de la Edad media. Filosofías medievales en la cristiandad, el judaísmo y el islam*, Madrid, Ediciones Encuentro, 2013.

BURKE, P.J y STETS, J.E., *Identity theory*, Oxford, U. P., 2009.

BÜTTGEN, Ph.; LIBERA, A. de.; RASHED, M.; ROSIER-CATACH, I. (editores), *Les Grecs, les Arabes et nous. Enquête sur l'islamophobie savante*, París, Fayard, 2009.

CARRUTHERS, M., *The Book of Memory*, Cambridge, 1990.

- CLANCHY, M., *From Memory to Written Record: England, 1066-1307*, Cambridge, 1992.
- CORM, G., *L'Europe et le mythe de l'Occident. La construction d'une Histoire*, París, La Découverte, 2012.
- DRONKE, P., *Fabula. Explorations into the Uses of Myth in Medieval Platonism*, Leyden – Colonia, Brill, 1974.
- GEARY, P., *Myth of Nations. The Medieval Origins of Europe*, Princeton, UP, 2003.
- GILSON, É., *Héloïse et Abélard*, París, Vrin, 1964.
- GILSON, É., *El tomismo*, Pamplona, Eunsa, 1989.
- LANDUCCI, S., *La doppia verità. Conflitti di ragione e fede tra Medioevo e prima modernità*, Feltrinelli 2006.
- LUSCOMBE, D., *Medieval Thought*, Oxford, Oxford University, 1997.
- MAGDALINO, P., *The Perception of the Past in Twelfth-Century Europe*, Londres, Hambledon Press, 1992.
- *MARENBO, J., *The Cambridge companion to Boethius*, Cambridge, Cambridge University Press, 2009.
- MARSILIO DE PADUA, *El defensor de la paz*, estudio preliminar, traducción y notas Luis Martínez Gómez, Tecnos, Madrid 1989.
- MERINO, J. A., *Duns Escoto*, Madrid, BAC, 2007.
- PANOFSKY, E. *Arquitectura gótica y escolástica*, Buenos Aires, Ediciones Infinito, 1959.
- RAMÓN, R., *Filosofías árabe y judía*, Madrid, Síntesis, 2004.
- SABATÉ I CURULL, F., «La Edad Media que nos acompaña», *Revista Memoria Europae*, III/3 (2017), pp. 10-48.
- STOCK, B., *The Implications of Literacy: Written Language and Models of Interpretation in the Eleventh and Twelfth Centuries*, Princeton, U.P., 1983.
- STOCK, B., *Listening for the Text: On the Uses of the Past*, Baltimore, Johns Hopkins U.P., 1990.
- *WEINBERG, J.R., *Breve historia de la filosofía medieval*, Madrid, Cátedra, 1998.

* L'estudiant ha de llegir un d'aquests llibres, a escollir.